

Information från Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Bekämpningsmedel

Förbud

Förbud råder mot all användning av växtskyddsmedel inom följande områden:

- på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till,
- i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till,
- inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt,
- på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö,
- på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande.

Vissa växtskyddsmedel är undantagna från förbudet. En aktuell lista över vilka växtskyddsmedel som är undantagna förbudet kan hittas hos Kemikalieinspektionen. Dispens från förbudet kan sökas hos Bygg- och miljönämnden.

Tillstånd

Tillstånd för spridning av växtskyddsmedel krävs om spridning ska ske:

- inom skyddsområde för vattentäkt
- i sådana parker och trädgårdar dit allmänheten har tillträde och som inte omfattas av förbudet i 2 kap. 37 § 3,
- inom idrotts- och fritidsanläggningar,
- vid planerings- och anläggningsarbeten,
- på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och
- på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material.

Blankett för ansökan om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel finns på Örebro kommuns hemsida.

Anmälan

Anmälan om spridning av växtskyddsmedel krävs skriftligen om spridning ska ske på:

- banvall,
- vägområden, för att förhindra introduktion, etablering eller spridning av invasiva främmande arter, eller särskilda karantänskadegörare
- Inom områden som inte omfattas av förbud eller krav på tillstånd, där allmänheten får färdas fritt och den sammanhängande arean överskrider 1000 kvadratmeter.

Blankett för anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel finns på Örebro kommuns hemsida.

Förvaring

Bekämpningsmedel klass 1 L och klass 2 L ska förvaras i ett separat utrymme som är låst (klass 1 L) och som har tätt golv utan golvavlopp. Tröskel som är tät eller annan invallning ska finnas om ett eventuellt läckage kan sprida sig från utrymmet. Utrymmet ska vara försett med en varningsskylt. Bekämpningsmedlen ska inte förvaras tillsammans med brandfarliga varor, t.ex. oljor.

Golvtytor, invallningar, tråg etc. som är till för att samla upp spill och läckage ska vara täta och beständiga mot de kemiska produkter som är aktuella. Lämpliga material kan vara vattentät betong, plast eller plåt. Invallningen ska rymma minst volymen av den största kemikaliebehållaren plus 10 % av övrig lagrad volym.

Vid spill och läckage

Absorberande material ska finnas i förvaringsutrymmet så eventuellt spill kan samlas upp lätt. Förorenat absorberande material ska hanteras som farligt avfall.

Om spill eller läckage sker utomhus är det viktigt att agera snabbt och rätt för att minska negativ påverkan på miljön. Inom företaget bör det finnas rutiner för åtgärder vid ett nödläge. Utrustning för att begränsa spridning, samla upp och omhänderta spill eller läckage ska finnas lätt tillgängligt. Vid större spill och olyckor kontakta Räddningstjänsten, tel. 112 och Miljöavdelningen. Vid mindre spill ska den förorenade jordmassan tas bort och hanteras som farligt avfall.

Val av bekämpningsmedel

Enligt produktvalsprincipen i miljöbalken är det verksamhetsutövaren som ansvarar för att ersätta hälso- och miljöfarliga kemiska produkter, om det finns produkter som kan antas vara mindre farliga.

Verksamhetsutövaren ska ha kunskap om hur farliga de kemikalier som används i verksamheten är. I Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, www.kemi.se, finns information om hur länge preparaten är godkända att använda. Icke godkända preparat ska hanteras som farligt avfall.

Säkerhetsdatablad

Vid köp av miljö- och hälsofarliga produkter är leverantören skyldig att tillhandahålla säkerhetsdatablad. Säkerhetsdatablad ger användarna nödvändig information för att kunna hantera en kemisk produkt så att varken människors eller djurs hälsa eller miljön skadas.

Säkerhetsdatablad ska hållas aktuella och tillgängliga för alla personer som hanterar produkterna. Säkerhetsdatablad finns numera på förpackningarna men bör alltid även finnas lättillgängliga hos den som utför spridningen om en olycka skulle inträffa.

Behörighet för spridning

Giltigt kunskapsbevis ska finnas för spridning av bekämpningsmedel klass 1 L, klass 2 L och för betning av utsäde. Utbildningen ges av länsstyrelsen och ett behörighetsbevis för 5 år framåt delas ut vid godkänt resultat.

Funktionstest av spruta

En lantbrukspruta ska funktionstestas vart tredje år. Maskinstationer och andra verksamheter som sprutar mycket bör testa varje år. Funktionstest sker av auktoriserade testförare som utbildats av Jordbruksverket. Vid funktionstesten testas sprutan och dess funktioner (läckage, vätskefördelning och kalibrering), reparationer sker av enkla fel och information och rådgivning ges till sprutföraren. En testad spruta ger ett säkrare och bättre resultat både ekonomiskt och miljömässigt. Vid tillståndsprövning för spridning inom vattenskyddsområde kan Miljöavdelningen kräva att funktionstest ska ske oftare än vart tredje år.

Sprutjournal

Vid spridning av klass 1 L och klass 2 L medel ska den som sprider dokumentera följande:

- Plats för spridning,
- Datum,
- Klockan,
- Vem som har utförts spridningen,
- Syfte med spridningen,
- Preparatnamn,
- Dos,
- Fasta skyddsavstånd (objekt och avstånd i meter)
- Vilka vindanpassade skyddsavstånd som hållits till omgivningen,
- Karenstid
- Skördedatum (anges vid skörd om karenstid finns)

Vid spridning av giftiga preparat ska även följande dokumenteras;

Gröda

Uppgift om blommande växter

Sprutjournalen ska sparas i 3 år. Vid inköpt tjänst så är det lämpligt att en kopia finns hos ägaren av marken.

Fasta skyddsavstånd

Fasta skyddsavstånd gäller alltid vid spridning av bekämpningsmedel, oavsett sprututrustning, väderförhållanden med mera. Det fasta skyddsavståndet bör vara minst:

- 2 m till diken och dräneringsbrunnar
- 6 m till sjöar och vattendrag
- 12 m till vattentäkter och dricksvattenbrunnar
- 12 m till trädgårdar

Vindanpassat skyddsavstånd

Det vindanpassade skyddsavståndet bestäms utifrån förhållanden vid spridningen via mätutrustning som vindmätare, vindflöjel/vimpel och termometer och ”Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbruksspruta med bom”.

Skyddsavstånd vid påfyllning och rengöring

Vid tillredning av bekämpningsvätska bör sprututrustning placeras med ett skyddsavstånd på minst 30 m ifrån brunnar och vattendrag för att minska risken för marktransport av bekämpningsmedel till vattenkällan vid eventuell överskumning eller spill. Vid tillredning över biobädd eller platta med uppsamling kan avståndet minskas till 15m.

Tillredning ska alltid ske på platser där risken för marktransport är låg och där eventuellt spill lätt kan brytas ner eller tas omhand d.v.s. över biobädd, i fält, spolplatta kopplad till uppsamlingsbrunn eller på plan, bevuxen mark (biologisk aktiv mark) med ett ordentligt matjordslager.

Påfyllning ska aldrig ske på gårdsplaner av grus, singel eller asfalt då bekämpningsmedlen inte bryts ned och urlakas lätt till grundvatten eller sköljs med regnvatten till närliggande brunnar, diken eller vattendrag.

Mer information

Örebro kommun

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Miljöavdelningen

Besöksadress: Östra Bangatan 7 A, vån 4

Postadress: Box 33400, 701 35 Örebro

Tfn 019-21 10 00 Servicecenter

miljoavdelningen@orebro.se

www.orebro.se

